

1 **F10: Gratis tannregulering nå!**

2 **Framleggsstillar:** Marthe Hammer, gruppeleiar fylkestinget

3 **Innstilling fylkesstyret:** Til handsaming.

4

5 Barn i familier med lav inntekt har sjeldnere tannregulering enn barn fra
6 høyinntektshusholdninger, viser ferske tall fra Statistisk sentralbyrå (SSB), kunne
7 Bergens Tidende melde 22.januar 2024.

8 Dette er fordi at tannregulering er noe man må betale for. I dag har barn og unge
9 under 18 år rett på tannbehandling etter tannhelsetjenesteloven § 1 – 3, og skal motta
10 sin behandling uten å betale vederlag, i den offentlige tannhelsetjenesten (DOT). Som
11 eneste unntak til dette har man kjeveortopedisk behandling, altså tannregulering.
12 Denne behandles og finansieres etter folketrygdloven § 5 – 6, jfr.
13 tannhelsetjenesteloven § 2 – 2. Etter folketrygdloven § 5 – 6 ytes det “stønad til
14 dekning av utgifter til undersøkelse og behandling hos tannlege for sykdom.”, altså at
15 man kan få dekket noe, alt etter hvor alvorlig det er, men det meste må man som
16 foreldre betale selv.

17 Mesteparten av kjeveortopedisk behandling i Norge utføres av privatpraktiserende
18 spesialister i kjeveortopedi uten avtale med fylkeskommunene, og det er i dag heller
19 ingen prisregulering av kjeveortopedisk behandling.

20 Resultatene fra SSBs analyse fra 2012 til 2022 viser at bruk av tannregulering hos
21 barn og unge avhenger av inntektsnivået til foreldrene. Mens 13,4 prosent av barn
22 blant dem med lavest inntekt brukte tannregulering i perioden, var tilsvarende tall 20,5
23 prosent blant dem med høyest inntekt. Det betyr at barn i husholdninger med høyest
24 inntekt bruker tannregulering omtrent 50 prosent mer enn barn i husholdninger med
25 lavest inntekt.

26 Mange barn og unge med behov for tannregulering må i tillegg reise langt for å få
27 behandling, og en del av dem trenger reisefølge. Og selv om reiser i forbindelse med
28 behandling hos kjeveortoped dekkes av Pasientreiser, så vil det for mange være
29 snakk om å miste en hel arbeidsdag. I vårt fylke har man for eksempel i perioder ikke
30 hatt kjeveortoped i større tettsteder som Sogndal og mange har da dratt så langt som
31 til Bergen for å gå til tannregulering. I tillegg til å gjøre tannregulering gratis, bør vi
32 også gjøre det tilgjengelig for barn og unge i hele fylket. Da trenger vi ikke bare
33 prisregulering og gratis tannregulering, da trenger vi også å ta tannregulering inn som
34 en del av den offentlige tannhelsetjenesten. SV mener derfor vi allerede nå bør sette i
35 gang en pilot i Vestland med kjeveortopedi i fylkeskommunal regi.

36 På denne måten kan vi både sikre mer tilgjengelighet, vi bygger større fagmiljø og vi
37 kan gjøre det gratis og tilgjengelig slik at alle barn kan få tannregulering når de
38 trenger det.